

RAN-7143

S.Y.B.Com. (Yearly) Examination

March / April - 2019

Banking Law & Practice : Paper-1
(Old Course)

Time: 3 Hours]

[Total Marks: 100

સૂચના : / Instructions

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:

S.Y.B.Com. (Yearly)

Name of the Subject :

Banking Law & Practice : Paper-1

Subject Code No.: 7 1 4 3

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

૧. ટૂંકમાં જવાબ આપો.

(૨૦)

- (૧) લિયનનો અધિકાર એટલે શું?
- (૨) નેગોશિયેબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ એટલે શું?
- (૩) ધારણ કરનારની વ્યાખ્યા આપો.
- (૪) માલિકીહકોનું પરિવર્તન એટલે શું?
- (૫) ગ્રાહકને ચેકનાં નાણાં ચૂકવતા પહેલાં બેન્કરે તપાસવાના મુદ્દાની યાદી આપો.
- (૬) વીજાણું નાણાં ભંડોળનો વ્યવહાર એટલે શું?
- (૭) ચેકનો અયોગ્ય નકાર એટલે શું?
- (૮) ચેક પર નિશાની કરવી એટલે શું?
- (૯) સુનીતિસંગત ગીરો વ્યવહાર એટલે શું?
- (૧૦) ચેકની વસૂલાત એટલે શું?

૨. (અ) બેંકના ખાતા સરભર કરવાનો અધિકાર સમજાવો.

૮

(બ) અનિચ્છનીય ગ્રાહક એટલે શું? તેનું ખાતું બંધ કરવાની વિધિ જણાવો.

૮

અથવા

- (અ) બેંકર અને ગ્રાહક સંબંધનો અંત કેવી રીતે આવે તે વિગતે સમજાવો.
- (બ) ધારણ કરનાર અને યથાનુક્રમે ધારણ કરનાર વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. ૮
૩. (અ) યથાનુક્રમે ધારણ કરનાર એટલે શું? તેના વિશિષ્ટ અધિકારો જણાવો. ૮
- (બ) ક્રેડિટ કાર્ડ દ્વારા ઈન્ટરનેટ પર ખરીદીની પદ્ધતિઓ જણાવો. ૮

અથવા

૧૯૪૯ નાં બેકિંગ નિયમનધારાની જોગવાઈઓ જણાવો. ૧૬

૧. પરવાના અંગે

૨. ડિવિડન્ડની ચુકવણી

૪. (અ) ચેકમાં મહત્વનો ફેરફાર એટલે શું? તેનાં નાણાં ચૂકવતી વખતે બેન્કરે કઈ તકેદારી રાખવી જોઈએ. ? ૮
- (બ) સંગીન બેંક ધિરાણ માટેનાં સામાન્ય સિદ્ધાંતો સમજાવો. ૮

અથવા

માલગીરો એટલે શું? માલગીરો લેનાર અને માલગીરો મુકનારના હક્કો સમજાવો. ૧૬

૫. ટૂંક નોંધ લખો (કોઈ પણ બે) ૧૬

૧) ગ્રાહકે ચુકવેલ નાણાંની જાણવણીનો અધિકાર

૨) બેન્કોની સામાજિક જવાબદારી

૩) અવેજ આપ્યા બદલ માલિક તરીકે બેંકર

૪) બિલ ઓફ લેડિંગ

૬. નીચેના સંજોગોમાં બેંકર તરીકે તમે શું કરશો? ૧૬

(૧) તમારા ગ્રાહકના ખાતે ૫૦,૦૦૦ જમા છે, જેની સામે રૂ.૩૦,૦૦૦ નો ચેક લખેલ છે, જેની ચુકવણી માટે રજૂ થાય તે પહેલા કોર્ટ દ્વારા રૂ.૬૦,૦૦૦ નો ટાંચનો હુકમ થાય છે

(૨) શ્રી પરભુભાઈ તા. ૨૦/૪/૨૦૧૮ વાળો ચેક તા. ૨૧/૪/૨૦૧૯ નાં રોજ બેંકમાં ચૂકવણી માટે રજૂ કરે છે.

(૩) તમારા ગ્રાહક માનસિક ચિકિત્સાલયમાં અસ્થિર મગજનાં સાબિત થાય છે. આવા સંજોગોમાં ચેક પરત કરતી વખતે કયુ કારણ દર્શાવવામાં આવશે?

(૪) એક સચુંકત ખાતાનાં ખાતેદારો પૈકી એક વ્યક્તિ ચેક ચુકવણી અટકાવવા માટે સૂચના આપે છે.

ENGLISH VERSION

- 1. Answer in brief : 20**
- (1) What is the meaning of 'Lien'?
  - (2) What do you mean by 'Negotiable Instruments'?
  - (3) Define 'Holder'.
  - (4) What is meant by conversion?
  - (5) List the precautions to be taken by banker before making payment of cheques.
  - (6) What is meant by Electronic Fund Transfer ?
  - (7) What is meant by wrongful disclosure of cheque ?
  - (8) What is meant by marking of cheque ?
  - (9) What is hypothecation ?
  - (10) What is collection of cheque ?
- 2. (a) Explain the Right to set-off given to bankers 8**
(b) Who is undesirable customer ? state the procedure to close such account. 8
- OR**
- (a) Explain the circumstance under which the relationship between banker and customer gets terminated. 8**
(b) Difference between Holder and Holder in due course. 8
- 3. (a) What is meant by Holder in Due Course? Explain the special rights of Holder in Due Course. 8**
(b) Explain the procedure to buy from internet with help of credit card. 8
- OR**
- Explain the provisions as per Banking Regulation Act 1949 16**
(1) Licence provisions.
(2) Payments of dividend provisions
- 4. (a) What is material alteration in cheque? Explain the legal protection given to a paying banker against material alteration , 8**
(b) Explain in detail the general principal of sound lending. 8
- OR**
- What is pledge? Explain the rights of pawner and pownee. 16**
general principals of sound lending?

- 5. Write short note : (Any Two) 16**
- (1) Right of Appropriation of payment
  - (2) Corporate Social Responsibility of Banks
  - (3) Holder For value
  - (4) Bill of lading
- 6. What would you as a banker do in the following circumstance : 16**
- (1) Yours customer's account shows credit of Rs. 50,000 against the balance, he wrote a cheque of Rs.30,000 But before the cheque is presented for the payment, the court gives Garnishee Order of Rs.60,000.
  - (2) Your customer Shree Parbhubhai presented a cheque contain date 20-4-2018 for payment at the bank on date 21-4-2019
  - (3) One customer of your bank is declared as unsound mind in mental hospital. What reason will you set to dishonour the cheques of his account?
  - (4) One of the account holder from a joint account gives you instruction for stop payment.
-